ଆଶା

ହଜିଲା ଅତୀତକୁ
ଖୋଜିଲେ ମନ ମାରି;
ଖଞ୍ଜିଲେ ଶ ଆଠ,
ଭଜିଲେ ବୁକୁ ଚିରି,
ଲୋତକ ଧାର ଧାର
ବୋହିବା ଖାଲି ସାର,
ହଜିଲା ଦିନ ଆଉ
ଆସିବ ନାହିଁ ଫେରି,
କାନ୍ଦିଲେ ବୁକୁ ଚିରି ||-୧||

ଶୁଖିଲା ଫୁଲ ଯଥା
ବୃନ୍ତକୁ ଧରି ଧରି
ଝଡ଼ି ନ ପଡ଼ି ଘଡ଼ି
ଦି' ଘଡ଼ି ରହେ ଜଡ଼ି,
ମଣିଷ ବନ୍ଚି ରହେ
ସଂସାରେ ସେହି ପରି,
ଆଶାର ଅସରାକୁ
ଈଷତ ଆଶ୍ରା କରି,
ମରମେ କୋହ ଭରି ||-୨||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୬- ୦୮-୨୦୧୫

ସାହିତ୍ୟ ଦୋହନ

ଶବର ! ଶବ ର ଦହନ ନିତ୍ୟ
ସେ ଲାଗି ତା ନାମ ଦେହ;
ପିପାସା ଆଦିମ ଦମି, ଦାମ୍ଭିକ!
ଦେହ ଦହି ଥିଲେ
ଦୋହିବ ସାହିତ୍ୟ ଲେହ |
ବାଣୀପୁତ୍ର: ବିନମ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଅଭିସାର ଶେଷ

ନାହିଁ ଧାଇଁ ଧରିବାକୁ ମିଥ୍ୟା ମରୀଚିକା, ଭାସିବାକୁ କଳ୍ପନାର ଭେଳା !
କର ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ଚରିତ୍ରହନନ,
ଏ ନୟନେ ନାହିଁ ଆଜି ଭବିଷ୍ୟ ସପନ;
ସମ୍ମୁଖେ ଅମୃତମୟ ଚିର ସହଚର ମରଣର ଅଭିସାର ବେଳା ।

ମୋ ତୂଳୀ ରଙ୍ଗରେ ଯଦି ଥାଏ ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ, ଘେନିବାକୁ କେହି ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟା
ପାଇବାର ନାହିଁ କିଛି ଲୋଡ଼େ ନା, ଲୋଡ଼େ ନା;
ହାରିବାର କି ବା ଅଛି, ଡରେ ନା ଡରେ ନା,
ଅକୁଣ୍ଠେ ଯତନେ ତାଙ୍କୁ ଦେବି ଅବାରିତ, ମଣି ନିଜ ଅପତ୍ୟ ଅପତ୍ୟା ।

ସ୍ୱାର୍ଭକ ଶାବକେ କେବେ କରି ନାହିଁ ମନା, କହିଛି ତ ଘେନ ଥାଉଁ ବେଳ;
ଆଜି କଥା ଭିନ୍ନ କାଲି, କିଏ ପାରେ କହି,
କା' ହାତେ ନ ଥାଏ କିଛି, ମୋ ହାତେ ବି ନାହିଁ,
ଅଳପ ଶରଧା ଥିଲେ ଶୀଘ୍ର ଘେନ, ମୋ ଶରୀରେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ବଳ ।

ଅଭିସାର ଅନ୍ତ ହେଲେ କଳା ଶିଳ୍ପ କେହି ନେଇ ନାହିଁ, ଯିବନି ମୋ ସାଥେ,
ନ ଶିଖିଲେ କେହି ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ସମ୍ପଦ, ପଡ଼ି ଝଡ଼ି ସଢ଼ିବ ଜଗତେ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୦୨୪୧୨୪୦

ଶେଷ ଅଭିସାର

ରକ୍ତ ଅଧରେ   ତପ୍ତ ରୁଧିରେ   ଚୁମ୍ବନ ଗାର   ଦେଲ ଟାଣି;
ତନ୍ଦ୍ରୁକୀ ତଳେ   ମନ୍ଦ୍ର ବିଲୋଳେ   କମ୍ପନ ତୋଳି   ବିମୋହିନୀ !!   -୧

ମନେ ଯଉବନେ ମୂର୍ଚ୍ଛନା ତାନେ   ରାଣୀ, ରାଜମାତା, ଲମ୍ବିନୀ !
କି ଅବା ରୁଚିର   ପ୍ରୀତି-ରାଜ୍ୟର   ମୃଦୁଳା ଆଲୋଳା ନନ୍ଦିନୀ || -୨

ଦୀପ୍ତ ପ୍ରହାସେ   ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସର   ସମ୍ଭ୍ରମ ତାନେ   ଦେଲ ଭରି;
ଦୁଷ୍କର କରେ   ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବନେ   ଭାମିନୀ ସ୍ୱାମିନୀ ସହଚରୀ || -୩

ଜନନୀ ଭଗ୍ନୀ   କନ୍ୟା କାମିନୀ   ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗିନୀ   ତୁମେ ମୋର;
ଯତ୍ନେ ରଖିବ   ପ୍ରତ୍ନ ଏ ଜୀବ   ଚାହିଁ ତ କରିବ   ଜର୍ଜର ।

ଇତସ ପୁରତଃ ଓତ ଲମ୍ବିତ ମରଣ ମଧୁର ଅଭିସାର | -୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୬୧୦୨୩

ତନ୍ତୁକୀ= ଧମନୀ; ବିଲୋଲ= ଅସ୍ଥିର; ମନ୍ଦ୍ର= ମଧୁର, ରୁଚିର; ଲମ୍ବିନୀ= ଯେ ଝୁଲୁଥାଏ, ଆଶ୍ରିତା, ହାର; ପ୍ରହାସ= ହାସ୍ୟ, ନୃତ୍ୟ, ଚାକ୍‌ଚକ୍ୟ; ସମ୍ଭ୍ରମ= ଉତ୍ତେଜନା, ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ; ଇତସ୍= ଏଣିକି, ଏହାପରେ, ଏଠରେ

ବିହାର ତୃଷା

ପ୍ରାଚୀ ପର ଦେଶେ ତପନ ବିଭାସେ
ପ୍ରତୀଚୀ ସେ ପାରେ ବାରିଧି ବାରି;
ଉପ୍ୱାର ଦିଗନ୍ତ ଧାବିତ ପ୍ରଚେତ
ବାତୁଳ ଅନ୍ତର ଦିଏ ମୋ ଭରି ||

ଅଧର ଅଧୀର, ସ୍ଫୁରି ଉଠେ ସ୍ୱର
ବିଦାୟ, ବିଦାୟ, କହିବି ବୋଲି;
ବାରିଧର ଜଳେ ତରା ରାଶି ମେଳେ
ନଭସ୍ଥଳେ ଏବେ ଯିବି ମୁଁ ବୁଲି || -୧

ଲମ୍ବିତ ଅଜ୍ଞାତ ଦୀର୍ଘ ଶ୍ୱେତ ପଥ
ଅଜଣା ଅମ୍ବର ଅଚଳ ଚୂଳ;
ଭାସ୍ୱତ ଭାସ୍କର ସାଥୀ ଏବେ ମୋର
ସହଚର ଦୂର ନକ୍ଷତ୍ର ମାଳ ||

ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ଜାଗେ ନିସର୍ଗ ଉତ୍ସଙ୍ଗେ
ଅଦମ୍ୟ ଅସୀମ ବିହାର ତୃଷା;
ଯେ ଦିନୁ ଶୁଣିଲା ମୋ ବେନି ଶ୍ରବଣ
ନଦୀ ବନ ଗିରି ସରାଗ ଭାଷା || -୨

ରୁଚିର ନିସର୍ଗ ପାରେ ରାତ୍ରୀଦିନ
ବାୟସ ବାଭୁଡ଼େ ଶାବକ ଉଡ଼େ;
ଶିଶୁ କିଶଳୟ ଉନ୍ମନା ଜୀବନ
ପ୍ରତ୍ନ ପତ୍ର ଝଡ଼ି ଭୂତଳେ ପଡ଼େ ||

ଅଛି ତୁମ ସାଥେ, ଯିବି ପର ପାର,
କି କାରଣେ କିଏ ଦେଲେ ପଚାରି,
ପ୍ରତିଭାଷା ଦେବେ ଚନ୍ଦ୍ରମା ନକ୍ଷତ୍ର
ଶ୍ୱେତଜ୍ୟୋତି-ପଥ, କାନନଗିରି ||-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୧୪-୦୮୦୫

<u>ଦେଖିବ ରୁହ</u>

ବିଜନେ ବଜାରେ ବାଜିଲେ ବାଜେ ଗୀତ ବାଜେଣି
ଜାଣିବ ଜଗତ ଜିଣି ମୁଁ ବାହୁଡ଼ିଲି ସଜନୀ ||-୧-

ଲେଖୁ ନି ଲେଖନୀ ଗାର, ଏ ମୋର ରକତ-ଛିଟା;
କିଏ କହେ ଦୁଃଖୀ-ଦରଦ କିଏ କହେ କବିତା ||-୨-

ଯତନେ ରଖିଛି କରତି ଛାତି, ତାତିଲା ଧାସ,
ତହିଁରୁ ଗାର ମୋ ବାହାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମସୀ ଉଆଁସ ||-୩-

ଲୁହ ଲେହନର ଆହ୍ଲାଦେ ଦହି ମୋହିଲେ ମନ
କି କାର୍ଯ୍ୟେ କେ କଲା ଆଦର କଲା କେ ହୀନିମାନ ?-୪-

କରଣୀରେ ଘୋରା ରକତ ସାଥେ ଗରମ କୋହ
କାରୁକୃତି କେବେ ଦେଖି ନ ସଖୀ ? ଦେଖିବ ରୁହ |-୫-

ମୋ ବିଦାୟ ବେଳେ ଲୋତକ- ଜଳ ଢାଳିବେ ଲବେ --
ଦାୟାଦ ସାହିତ୍ୟ-ଅପତ୍ୟ ଜଣେ କେଣେ ତ ଥିବେ |-୬-

ସେ ଲୁହ ପରଶେ ହରଷେ ଜଳି ଯିବ ମୋ ଯୁଈ;
କହି ଦିଅ ସହି ତିଳେ ହେଁ ହେଜି ଝୁରିବ ନାହିଁ ||-୭-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୧-୦୯-୧୬

<u>ସୁନ୍ଦରୀ ପରିଚର୍ଯ୍ୟା</u>

ଖୁଲଣାସୁନ୍ଦରୀ ଲଳନା ଆଗୋ ଛଳନାମୟୀ
ନୟନେ ଉଚ୍ଛଳ କଳନା ତାର ତୁଳନା ନାହିଁ ।

କେଉଁ ଭୂତିମନ୍ତବାଞ୍ଛିତା କାହା ସ୍ଵୀକୃତା ସତୀ,
ନରପତିସୁତା, ଦେବଦୁ- ହିତା, ଦୈବତଦୂତୀ,

ଅଥ ବା ପୟୋଧିନନ୍ଦିନୀ, ଦୂର ଅମ୍ବୁଦବାଳା,
କିମ୍ବା ଦୃଶାଦେଶେବିଭାସା ସଙ୍ଗେ ବିଷାଦ ବୋଳା ?

ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ କାଙ୍କ୍ଷିତ ନିଧି ମିଳେ କି ତବ,
କୁହ ଖୋଜି ଆଣିଦେବି କିଯେବେ ମୋ ପାଶେ ଥିବ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍ ୨୦୧୭୦୨୦୪-୧୩୩୫

ବିଦଗ୍ଧା ନାୟିକା

ବିଦଗ୍ଧା ନାୟିକା

ଲେଖିବାକୁ ବାକି ରହିଛି ଏବେ ବି ହୃଦୟ ଗହୀର କଥା ।
ଧ୍ଵସ୍ତ ଅତୀତ କ୍ରନ୍ଦିତ ରୁତ ଉପ୍ପଥ ବିଜନତା ।। ୧

ଲେଖି ଦିଏ ଖାଲି ପଙ୍କ୍ତିଟେ ସିନା ଆଗକୁ ପାରେ ନା ଲେଖି -
କୂଳବତୀ କୂଳେ ବାଳୀ ବସି ଭାଳେ ସୁନୀଳ କୁବଳ ଦେଖି ।।୨

ବିଶ୍ୱପା ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରପୁଷ୍ପା ସାରା ରାତି ଅଛି ଚାହିଁ,
ସରିତ ସଲିଳ ଚଳେ କଳ କଳ ସାଗରେ ମିଳିବା ପାଇଁ ।।୩

ପାଟଳ ମୁକୁଳ ବିସ୍ତାରି ଦଳ ଅଳି ପଥ ଅଛି ଚାହିଁ
ଚୁମ୍ବନ ଭାରେ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଅଧରେ ଲୁଣ୍ଠିତ ହେବା ପାଇଁ || ୪

ଅଦ୍ଗୁନି କୋଳେ ଚିତ୍ରଶଳଭା ମରଣ ସମ୍ପ୍ରହାରେ
ଅର୍ଭଗ ପାଶେ ବନ୍ଧନ ଆଶେ ବଲ୍ଲଭା ଅଭିସାରେ || ୫

କି ଲାଗି ଅବଳା ଅଶ୍ରୁ ଉଚ୍ଛୁଳାଅର୍ଘ୍ୟର ଥାଳ ଧରି |
ଦୟିତ ଗଳାର ସାଜିବାକୁ ମାଳା ନିରତ ଚାଲିଛି ମରି || ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
ରୁତ= ଗୀତ; ଉପ୍ରଥ= ଭୁଲ ପଥ; କୂଳବତୀ= ନଦୀ; କୁବଳ= କ'ଇଁ; ବିଶ୍ୱପା= ଜହ୍ନ; ଇନ୍ଦ୍ରପୁଷ୍ପା= କ'ଇଁ; ପାଟଳ= ଗୋଲାପ; ଦଳ= ପାଖୁଡ଼ା; ଅଳି= ମହୁମାଛି; ଅଦ୍ଗୁନି= ଅଗ୍ନି; ଚିତ୍ରଶଳଭା= ପ୍ରଜାପତି; ସମ୍ପ୍ରହାର= ଗତି, ସଂଗ୍ରାମ; ଅର୍ଭଗ= ଯୁବକ; ବଲ୍ଲଭା= ପ୍ରେମିକା; ଦୟିତ= ପ୍ରିୟ;

ବୟସ ବାୟସ

ଦେହର ଦହନ ଲୁହର ଲେହନ କାହାଣୀ କାହାଣ କାହାକୁ କହିବି କହ |
ଦିବସ ବିରସ ନିଶୀଥ ବିବଶ ବୟସ ବାୟସ ଶମିତ ସରିତ ସୁଅ ||

ବର୍ଷ ଯାକର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାତର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦିନ,
ଶେଫାଳୀ ଦଳର ତଳ୍ପେ ମଳିନ ପଳିତ ଗଳିତ ଚିହ୍ନ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୨୯-୨୨୩୦

ମଧୁର ଦଣ୍ଡକାମନା

ଶିକ୍ଷକ ପୟର ଧରି ବାରମ୍ବାର ଅଧେତା, ବିଦ୍ୟା-ଅର୍ଥିନୀ;
କହନ୍ତି ଏ ଦଣ୍ଡ ଆମ ପ୍ରାଣ ପିଣ୍ଡ, ହେଉ ଆମ ଦୈନନ୍ଦିନୀ ||-୧

ଦୁହେଁ ଏକ ଆନେ କହନ୍ତି ଗୋପନେ– ଦେବା ନାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର;
ଏ ଭଳି ଶାସନ ଲଭି ପ୍ରତିଦିନ ଆନନ୍ଦେ ଫେରିବା ଘର ||-୨

ହାଲୁକା ହାଲୁକା ଧରିଥିବା ଏକା ଏକ ଅପରର କାନ;
ଥକା ଲାଗି ଗଲେ ପଡ଼ିବା ଭୂତଳେ କରିନେବା ଆଲିଙ୍ଗନ ||-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୧୧୮-୦୭୧୬

<u>ବିଦାୟ ବାର୍ତ୍ତା</u>

ଉତ୍କଳ-ଜନନୀ ମୋର ! ଅକିଞ୍ଚନ ଏ କୁମର
 ବାଲୁତ କାଲୁ ତୋ ଗୀର ଅଛି ଆବୋରି ,
ଫିଟିବା ଆଗରୁ ମୁଖ ମଧୁର ତୋ ବାଣୀସୁଖ
 ମରମେ ମୋର ପୁଲକ ଦେଇଛି ଭରି ;
 ମାୟାବଳେ କାଳ କିନ୍ତୁ ଯାଉଛି ଚଳି
 ଭବମଞ୍ଚେ ସଭିଙ୍କର ପୂରିବ ପାଳି | | ୧ ||

ମୋ ଜରା ଜର୍ଜର ଜଡ଼ ଝରିଯିବ ଧରାତଳ
 ଶରୀରୁ ସରିଲେ ବଳ ଆଜି ବା କାଲି ,
ଛାଡ଼ିଗଲେ ପଞ୍ଚଭୂତ ତୋ ଯଶଃ-ପୁତ ସଂଗୀତ
 ଆଉ କି ଭାବେ କହ ତ ପାରିବି ବୋଲି ?
 ସେ ଗୀତ ଗାୟନ ପାଇଁ ଆସିବି ଫେରି
 ମୋ ରାଣ ଲାଗିଲା ତୋତେ, ନେବୁ ଆଦରି | |୨ ||

ଯେବେ ପୁଣି ହେବି ଜାତ କେମିତି ଜାଣିବୁ ମାତଃ

ଏହି ତୋ ଅବୋଧ ସୁତ ଫେରିଛି ବୋଲି?
ବୁଲି ଯେବେ ଯିବି ଯାତ ଦେଖି ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଗ୍ରନ୍ଥ
ନେବା ପାଇଁ ଟେକି ହାତ କରିବି ଅଳି ;
ସେଇଠି ଜାଣିବୁ ମୁଁ ତୋ କୋଳ ସଙ୍ଖାଳି ,
ଆନନ୍ଦେ କାନ୍ଦିବୁ ଥରେ ଲୋତକ ଢ଼ାଳି । । ୩ ।।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୮ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୫

ବିଳମ୍ବିତ ବୟସରେ

ସଞ୍ଚର ଖସରା, ପୃଷ୍ଠତଃ ପସରା, ଚକ୍ଷକ୍ଷେ ଅସରା ନୀର,
ସଡ଼କ ଖସରା ପିଠିରେ ପସରା ଆଖିରେ ଅସରା ନୀର
ଉଷାର ଈଷତ ଇସାରା ଶାବର ଅସୁରା ଆସାରେ ଦୂର ।। -୧
ଉଷାର ସାମାନ୍ୟ ସଙ୍କେତ ଅସାଧୁ ଶର୍ବରୀ ଆକ୍ରମେ ଦୂର

କାସାର ନୀରସ, ସଂସାର ରଭସ, ଅସାର ବୟସ ଊଭା;
ସରସୀ ନୀରସ. ସଂସାର ଜହର, ବି-ଅର୍ଥ ବୟସ ଊଭା
ଶାରିତ ତାରୁଣ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ-ନାଶିତ; ଶରଣ୍ୟ ସମ୍ଭୃତ ଯୁବା ।।-୨
ରଙ୍ଗିନ ଯୌବନ ବନବାସେ ମୃତ; ଆଶ୍ରୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଯୁବା

ଆୟାସ ଉଷିତ, ତେଜସ ସ୍ତିମିତ. ସଞ୍ଚାର ଶାସିତ ବାସ;
ଶ୍ରମ ବିଶ୍ରମିତ, ଶକ୍ତି ପ୍ରଶମିତ ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଗୃହ
ଶିଥିଳ ଶୋଣିତ, ମତି ବିଚରିତ, ଶାଣିତ ଅପତ୍ୟ ଆସ୍ୟ ।।-୩
ଶୀତଳ ରକତ, ମତି ବିଭ୍ରମିତ , ଶାଣଦିଆ ପୁତ୍ର ମୁହଁ

ପୁରତଃ ପୂରିତ ସ୍ମାରିତ ପରୀତ, ପରାଭୂତ ଭୂତ ଅହ;
ସମ୍ମୁଖରେ ଭରା ବିସ୍ମୃତ ଅତୀତ, ପରାସ୍ତ ବିଗତ ଦିନ

ଅଗ୍ରତଃ ଉପୃଥ କୂଟସ୍ଥ-ନିକେତ ପଞ୍ଚଭୂତେ ପାଥ-ଦାହ ||-୪

ସମ୍ମୁଖେ ବିପଥ ଜୀବାତ୍ମା-ନିବାସ ପଞ୍ଚଭୂତେ ଅଗ୍ନି-ଦାନ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍ ୨୦୧୭୦୩୩୧-୦୨୩୧

ଆସିବେ ସିଏ

ଆମ ଗାଁ ବିଲ ଗହିରୀ ପାରି ସରିତ ଧାରା,
ତାପରେ ଛୋଟିଆ ପାହାଡ଼, କିଆ କେତକୀ ଘେରା || -୧

କିଆ ବୁଦା ପରେ ସରସୀ ପାରି ସଡ଼କଟିଏ;
ସେଇଥିରେ ଚଢ଼ି ମଟର- ଗାଡ଼ି ଆସିବେ ସିଏ || -୨

ମୃଦୁଳ ସମୀର ସତେ କି ତାଙ୍କ ଆସିବା ଆଶେ;
ଥରି ଥରି ଆଜି ପରାଣ ଭରି ଦିଏ ସୁବାସେ || -୩

ସୋରିଷ ଫୁଲରେ କି ଲାଗି ଏତେ ହଳଦୀ ମଖା ?
କହି ଦେଲା କିଏ ଆସିବେ ଆଜ ମୋ ପ୍ରାଣ-ସଖା ? -୪

ଫିକା ଫିକା ମେଘ ଦେଲାଣି ଏବେ ଅଳପ ଛାଇ;
ବେଗି ବେଗି ଯିବି ଏବେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ || -୫

ମହକି ଉଠୁଛି ସେପାରେ କିଆ ବହଳ ବାସ;
ରହିବନି କାଳେ ବାସ ମୋ ସଖା ସହଳ ଆସ || -୬

ଟିକି ଚଢ଼େଇଟି କି ବୋଲି ଆଜି ଆସିଲା ଉଡ଼ି;
କିଚିରି ମିଚିରି ଗାଇଲା ଟିକି ଲାଙ୍ଗୁଳ ଝାଡ଼ି || -୭

ଥକି ଯାଅ ନାହିଁ ପାଦ ମୋ ଚାଲ କ୍ଷେତର ହିଡ଼;
କିଅ ବୁଦା ପାରି ଚାଲରେ ଡେଇଁ ବିଲ ପାହାଡ଼ || -୮

ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲେଇ ସାଥୀ ମୋ ଦେଲେ ମୋତେ ଅନେଇଁ;
ମଥାପରେ ଢାଙ୍କି ଓଢଣୀ ମୁହଁ ଦେବି ବୁଲେଇ || -୯

ପାଶେ ଆସି ଯେବେ କହିବେ ଆଗୋ କି ନେବ କୁହ;

ପୋତି ଦେବି ମଥା, ଝାଳେଇ ଯିବ ଲାଜରା ମୁହଁ || -୧୦

ପଚାରିଲେ ପାଶେ କି ଭାବେ ତୁମ କଟିଲ ଦିନ;
ଦୂରେ ଯାଇ ଖାଲି ଶୁଣେଇ ଦେବି ପାଉଁଜି ତାନ || -୧୧

କଅଁଳ ଭାଷାରେ ପକାଇ ରାଣ ଛୁଇଁଲେ ମଥା,
ଲାଜେଇ ଲାଜେଇ କହିବି ଯାଇ ଅଳପ କଥା || -୧୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୧୨୩-000୩

<u>ବନସ୍ତର ଗଜ</u>

ବନର ଗଜ କି ଗଜର ବନ ଜାଣିଛ କିଏ ?
ଘରର ପୁଅ କି ପୁଅର ଘର, କି କଥା ଇଏ ?-୧

ଦେଉଳର ଦିଅଁ, ଦେବତାଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଅବା;
ଘଟର ଜୀବ କି ଜୀବର ଘଟ ବସ ବୁଝିବା ||-୨

ଭାଇର ଭାଇ କି ସାଥୀର ସାଥୀ, ବାପର ପୁଅ ?
ଶାଶୁର ବୋହୂ କି ଶ୍ୱଶୁର ଜୋଇଁ ନିଜର କହ ?-୩

ଘରଣୀ ଗିରସ୍ତ କେ କାହା ସାଥୀ ପାରିବ କହି ?
ସାତ ଜନମକୁ ସାତ ନିମିଷ ଗଲା କି ରହି ??-୪

ସାତଟା ଜନମ ଯିବାରେ ଦେଲ ଜଣକୁ ଛାଡ଼ି;
ଏ ସାତ ଜନମ ରହିଲା ବାକି କେତେଟା ଘଡ଼ି ?-୫

ଏତେ ଜନ୍ମ ସାଥେ ବିତାଇ ଛାଡ଼ି ପାରିଲ ଏକା;
ଏ ସାତଜନମ ବିତିଲେ ନିଶ୍ଚେ ଦେବ ତ ଧୋକା ?-୬

ବହିର ପାଠ କି ପାଠର ବହି ଭାବିଛ ମନେ ?
ବେଳଥାଉଁ ହୁଅ ସଜ ଗୋ ଘାଟ ଉଠିବ ଦିନେ ||-୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୧୧୭-୨୧୧୨

ଶିଶୁ କହେ ମୃତ ପକ୍ଷୀ ପାଶେ ଉଡ଼ିବ ମୋ ଟିକି ଚଢ଼େଇ

ଉଠିବୁ ଉଠିବୁ ବୋଲି ତୋ ପାଶେ ବସିଛି ଚାହିଁ;
ଆଉ କି ଉଠି ତୁ ମୋ ଲାଗି ଗୀତ ଗାଇବୁ ନାହିଁ ? -୧

ଟିକି ଚଢ଼େଇ ତୋ ଛୋଟିଆ ଥଣ୍ଟ ଛୋଟିଆ ଡେଣା;
ଛୋଟିଆ କାନ ମୋ ଶୁଣିବ, ଥରେ ତୋ ଗୀତ ଶୁଣା ||-୨

ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି କେତେ ଗଢ଼ିବୁ ବସା ଟିକି ଚଢ଼େଇ ?
ତୋ ଲାଗି ଚାଳରେ ଡବାଟେ ଦେଇ ଅଛି ଝୁଲାଇ || -୩

ମାଆଠୁ ଲୁଚେଇ ଚାଉଳ ଧାନ ଦେଇଛି ରଖି,
ସେଇଠି ଖାଇ ତୁ ଖେଳ ମୋ ସାଥେ, ଉଡ଼ି ଆ ପକ୍ଷୀ ||-୪

କାହିଁ ତୋର ମାଆ, ତୋତେ ସେ କିଆଁ ଆସୁନି ଦେଖି ?
କେଉଁ ଗଛ ଡାଳେ ଥାଏ ସେ କହ ଆଣିବି ଡାକି ||-୫

କେବେଠୁ କହ ତୁ ଖାଇନୁଁ, ଅଛୁ ଭୋକ ଉପାସେ ?
ଖେଳନା ଗିନାରେ ଖାଇବୁ ମୋର, ଆସ ମୋ ପାଶେ ||-୬

ଖରା ଯାଏ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ରେ ରାତି ଆସୁଛି ମାଡ଼ି,
କେମିତି ଫେରିବି ଘର ମୁଁ ତୋତେ ଏଇଠି ଛାଡ଼ି ?-୭

ନିତି ସକାଳରୁ ଉଠି ମୁଁ ତୋର ଶୁଣିଛି ଗୀତ,
ଏବେ କିଆଁ ପାଟି ଖୋଲୁନୁଁ ବାରେ କହ ମୋ ମିତ |-୮

କିଏ ଆସି ଏଠି ବସ ରେ ଜଗି, ଯିବି ମୁଁ ଘର,
ଖାଇ ନ ଥିବ ମୋ ଚଢ଼େଇ, ଆଣି ଦେବି ଆହାର ||-୯

ଖାଇ ସେ ଉଠିଲେ ନେବି ମୁଁ ତାକୁ ଡାକ୍ତରଖାନା,

ଭଲ ହେଇ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିବ ମେଲି   ଛୋଟିଆ ଡେଣା ||-୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୨୦୧୬୧୧୨୮-୨୨୫୮

<u>ଶହୀଦ୍ର ବିଦାୟ ପରେ</u>

ହୁଡ଼ି କି ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲ ନାହିଁ ଗଲ ଯେ ଚାଲି?
ବିକଳେ ବିଳପେ ଅବଳା ବାଳା ଲୋତକ ଢାଳି ||-୧-

ଅମାବାସ୍ୟା ବାସି ଆସିବ, ଅବା ଶିବ-ଜାଗରେ ?
ଠକି ଗଲ ଗେଲି ଝିଅକୁ କହି ଆସିବ ଥରେ ||-୨-

ଏ ଘନ ଅଶିଣ ଅସିତ ଶୀତ ନିଶୀଥ ନାଶେ
ବିହ୍ବଳେ ବଲ୍ଲଭା କାଟିବ କାଳ ମୁକୁଳା କେଶେ ||-୩-

ଶୁଭ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକ ପୁଲକ ଲୋକେ ଗଲେ ଉଭାସି
ବିଜନେ ବିଧୁରା ବିଧବା ବାଳା ଥିବ ଉଦାସୀ ||-୪-

ଦ୍ବେଷୀ ପାଶେ ଦେଶ ହାରିବ ନାହିଁ ଶପଥ କଲ;
ଛାତିରୁ ରକତ ନିଗାଡ଼ି ଗାଢ଼ ନିଦେ ଶୋଇଲ ||-୫-

ରାତି ଗତେ ଦେଲ ଅରାତି ହାତେ ଜୀବନ ହାରି,
ଜାତି-ପ୍ରୀତି-ଝରେ ତଳତ୍ର ! ତନୁ ତଲ୍ଲୀନ କରି ||-୬-

ତୁମ ବଳି ବଳେ ଏ ମାଟି ବାଳା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ-ମଉଳୀ;
ଏ ଦେଶ ସୁତ ମୁଁ ଆନତ ହାତେ ହବିସ ତୋଳି ||- ୭-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି   ୨୧-୦୯-୨୦୧୬

ବଲ୍ଲଭା=ପତ୍ନୀ; ତଳତ୍ର=ସଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରହରୀ;

ଆହତ ପକ୍ଷୀ ଦର୍ଶନେ:
<u>ଶବର କି ଲେଖିବ କବିତା</u>

ଟିକି ଚଢ଼େଇ ତୁ ଚିଟାଉ କେମିତି ଦେଲୁ ହଜାଇ,

କିଏ ସେ ଶବର ଏଡ଼ିକି ନିଷ୍ଠୁର ହୃଦୟ ନାହିଁ ||-୧

ଛୋଟ ମୋ ମନର ଛୋଟଛୋଟ କେତେ କଅଁଳ ଆଶା,
ସଖୀ ପରି ବୁଝୁ ତୁହି ଏକା ମୋର ପ୍ରେମର ଭାଷା ||-୨

ଜୀବ ମାଂସାହରୀ କଠୋର ଶିକାରୀ ମାରିଲା ଶର;
ରକତ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରଭାତ ସଂଗୀତ କି ହେବ ତାର ||-୩

କି ହେବ ତାହାର ସଂସାର ଯାକର ଯାତନା ସ୍ୱର,
ଛାତିର ରୁଧିର ପ୍ରେମପତ୍ର-ଗାରଟଣା ସ୍ୱାକ୍ଷର ??-୪

ନର ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କୀଟ ତରୁ ଲତା ମରମ ବ୍ୟଥା
କି ଜାଣେ ଶବର, ସେ କି ଗାଏ ଗୀତ, ଲେଖେ କବିତା ?-୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୧୬-୧୯୦୦

<u>ନବବର୍ଷୋତ୍ସବ ଗତେ</u>
ଆର୍ଯ୍ୟ ଦେଶର
ନବ ବତ୍ସର
ଆସୁଛି ଅଳ୍ପ ଦିନେ;
ବାରୁଣୀ ସେ ପାରି
ବେପାରୀ-ସମନ
ହାରିବି ଦୂର୍ବା ବନେ ||-୧
ରସା ଆଶ୍ୱାସେ
ଉତ୍ସବ ମୋର,
କ୍ଲୈବ୍ୟ କଳ ନା ମୂଢ଼ !
ଭେଦ ସର୍ଜକ !
ପ୍ରାଜନେ, ପ୍ରହାରେ,
ଭାଜିବ ସକ୍ଥି ହାଡ଼ ||-୨

ବିକ୍ରମ କରେ
ଶକ-ଅବ୍ଦର
ନିଷଦ ଶବ୍ଦ ଶୁଣ;

ବୈରୀ ଚାତୁରୀ
ଚୂର୍ଣ୍ଣନକାରୀ
କରୁଛି ଗୁଞ୍ଜରଣ ||-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୭୦୧୦୩-୨୨୫୨

କବିତା -୨-

କବିପ୍ରିୟେ କାବ୍ୟାମୃତେ	ଆର୍ତ୍ତଚକ୍ଷୁଲୋତକଲେଖନି !	
ଅଦ୍ୟନ୍ତରହିତା ମାତଃ	ବିଶ୍ୱଜନହୃଦୟବାସିନି !	-୧-
ଦୟାମୟି ଆଶିର୍ମୟି	ସୁଲଳିତେ ହେ ବିଶ୍ୱଜନନି !	
ଧରାବକ୍ଷେ ବ୍ୟଭିଚାରେ	ତୁମେ ଯେବେ ହୁଅ ଉନ୍ମାଦିନୀ,	-୨-
ବିପ୍ଳବଦୁନ୍ଦୁଭି ବାଜେ,	କମ୍ପି ଉଠେ ସମଗ୍ର ମେଦିନୀ,	
ଔଦ୍ଧତ୍ୟ ବିନାଶେ ସାଜ	ଅବିଳମ୍ବେ ଶାନ୍ତା ଆହ୍ଲାଦିନୀ ।	-୩-
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡମହିମାଙ୍କାତେ !	ତୁମେ ସାଧ୍ୱୀ ତୁମେ ତପସ୍ୱିନୀ,	
ଭୋଗ ତୁମେ ଯୋଗ ତୁମେ,	ତୁମେ ଭୋକ୍ତ୍ରୀ ତୁମେ ହିଁ ଯୋଗିନୀ ।	-୪-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୦୮ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୫

ମରୀଚିରେ ସରିଚି

ଏ କ୍ରତୁ ପୁଲହ	ପୁଲସ୍ତ୍ୟ ଓ ଅତ୍ରି	ଅଙ୍ଗିରା ବଶିଷ୍ଠ ମରୀଚି,	
ସାତ ଋଷିଙ୍କର	ତାରକା ମଣ୍ଡଳ	ଏହିଠାରେ ବାବୁ ସରିଛି ।	-୧-
ଶେଷ ଦୁଇଟିକୁ	ଯୋଡି ଯେବେ ବାପା	ଟାଣିଦେବୁ ରେଖା ଏକ,	
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ନକ୍ଷତ୍ର	ଦେଖିବୁ ଯାହା ସେ	ଧ୍ରୁବତାରା ମନେ ରଖ ।	-୨-
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରହ	ଜ୍ୟୋତିଷ୍କ ନକ୍ଷତ୍ର	ସଭିଏଁ କରନ୍ତି ଗତି,	
ଏକା ଧ୍ରୁବତାରା	ସ୍ଥିର ସବୁଦିନେ	ଉତ୍ତର ଦିଗେ ତା ସ୍ଥିତି ।	-୩-
ଧ୍ରୁବତାରା ପରି	ଅଟଳ ରହିବୁ	ନୀତିରୁ ହଟିବୁ ନାହିଁ,	
କିଛି ନ ଦେ ମୋତେ,	ମଲେ ନିଆଁ ଦେବୁ,	ଶେଷ ଇଚ୍ଛା ଦେଲି କହି ।	-୪-

ବାଳୁତ ବୟସେ　　ବୁଝିଲି କିଛି ମୁଁ　　ପିତାଙ୍କ ଶେଷ ବଚନ,
ଛାତେ ସପ ପାରି　　ଶୋଇଥିଲୁ ଆମେ,　　ସେ ଥିଲା ଗ୍ରୀଷମ ଦିନ ।　　-୫-

ବଡ ହେଲି ଯେବେ　　ଛାଡ଼ି ଭିଟାମାଟି　　ଆସିଲି ବିଦେଶ କରି,
ବୁଡି ରହିଲି ମୁଁ　　ଜଞ୍ଜାଳ ଭିତରେ,　　ଧରି ଦୁଇ କନ୍ୟା, ସ୍ତିରୀ ।　　-୬-

ଶିଶୁ କନ୍ୟା ଦୁହେଁ　　ଶିଖିଲେ ମୋ' ଠାରୁ　　ଚିହ୍ନି ସେହି ଗ୍ରହ ତାରା,
ବଡ ଝିଅଟି ତା'　　ଜେଜେବାପାଙ୍କର　　ସାଜିଲା ଦୁଃଖ-ପାଶୋରା ।　　-୭-

କାଳର କବଳେ　　ଜେଜେବାପା ତା'ର　　ଗଲେ ଦୁନିଆଁରୁ ଚାଲି,
ଜୀବନରେ କିଛି　　ଦେଇ ତ ନ ଥିଲି,　　ମୁଖାଗ୍ନି ଟିକକ ଦେଲି ।　　-୮-

କିଛି ଦିନ ଗତେ　　ପୁଣି ସେଇ ଛାତେ　　ଶୋଇଥିଲୁ ଆମେ ଯେବେ,
ଝିଅ ପଚାରୁଛି –　　ଜେଜେବାପା ବି ତ　　ତାରା ହେଇ ରହିଥିବେ ।　　-୯-

ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳ　　ନକ୍ଷତ୍ର ଭିତରେ　　ଜେଜେବାପା କିଏ ମୋର ?
କହି ଦିଅ ବାପା　　ମନ ମୁଁ କରିଛି,　　କରିବି ତାଙ୍କୁ ଜୁହାର ।　　-୧୦-

ଝିଅ କଥା ଶୁଣି　　ଜିଭ ଶୁଖି ଗଲା;　　କହିଲି ଏତିକି ଭାଷା –
ମରୀଚିରେ ମାଆ　　ସରିଚି ରେ ସବୁ,　　ନ କର ଆଉ ସେ ଆଶା ।　　-୧୧-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି　　୨୩ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୪

ପ୍ରସ୍ଥିତିର ପରପାରେ

ଉଆଁସ ନିଶୀଥ ବାସି
ଉଷସୀର ଅଂଶୁ ନାଶି
ଅଳସ ବାସର ଶେଷେ
ଅବଶ ତାମସ ନିଶି ।।

ଆତୁରା ଉର୍ବରା ଧରା
ଧୂମିତ ମରୁତ ହରା
ସରିତ ପ୍ରସ୍ରବ ଧାରା
ପଲ୍ଲବ ପ୍ରସୂନ ରାଶି ।।　　-୧

ଜନନୀ ଜଠରେ ଜଳେ,
ଶୈଶବେ ଶ୍ଳେଷ୍ମଣ କାଳେ,
କୈଶୋରେ କର୍ଦ୍ଦମ କୋଳେ,
ଯୌବନେ ଜାୟା ଜଞ୍ଜାଳେ;

ବୟସ ଆସନ୍ତେ ଖସି
ବିଷାଦ ବିରସେ ବସି
କାଳକୂଟ କଳେ ପୁଂସ:
ଶୁଷ୍କ-ସମ୍ପଦ-ସରସୀ । -୨

ଏ ରୂପେ ପ୍ରଷ୍ଠିତି ପାର
ରମେ ଦୀନ ହୀନ ନର
ବୃଥା ଶିରେ ମାରେ କର
ପରିତଃ ବିଦ୍ବେଷ ଦର୍ଶୀ ।।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୧୨୮-୧୨୨

ଆହତ ପକ୍ଷୀ ଦର୍ଶନେ: ଶବର କି ଲେଖିବ କବିତା

ଟିକି ଚଢ଼େଇ ତୁ ଚିଟାଉ କେମିତି ଦେଲୁ ହଜାଇ,
କିଏ ସେ ଶବର ଏଡ଼ିକି ନିଷ୍ଠୁର ହୃଦୟ ନାହିଁ ।। -୧

ଛୋଟ ମୋ ମନର ଛୋଟଛୋଟ କେତେ କଅଁଳ ଆଶା,
ସଖୀ ପରି ବୁଝୁ ତୁହି ଏକା ମୋର ପ୍ରେମର ଭାଷା ।। -୨

ଜୀବ ମାଂସାହରୀ କଠୋର ଶିକାରୀ ମାରିଲା ଶର;
ରକତ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରଭାତ ସଂଗୀତ କି ହେବ ତାର ।। -୩

କି ହେବ ତାହାର ସଂସାର ଯାକର ଯାତନା ସ୍ୱର,
ଛାତିର ରୁଧିର ପ୍ରେମପତ୍ର-ଗାରଟଣା ସ୍ୱାକ୍ଷର ?? -୪

ନର ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କୀଟ ତରୁ ଲତା ମରମ ବ୍ୟଥା
କି ଜାଣେ ଶବର, ସେ କି ଗାଏ ଗୀତ, ଲେଖେ କବିତା ? -୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୧୬-୧୯୦୦

ରଙ୍ଗଭୂମେ ଦୃଶ୍ୟାନ୍ତର

ରଙ୍ଗଭୂମେ ଦୃଶ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟାନ୍ତର;
ଜନ ମନେ ନଟ ଅବତରି
ଭାଳେ କେତେ ଅଭିନୟ ବାକି,
ନାଟକଟା କେବେ ଯିବ ସରି ||-୧

ସରି ନାହିଁ, ସରେ ନାହିଁ କେବେ
ଏ ଜଗତେ କାହା ଅଭିନୟ;
ନାଟ୍ୟମଞ୍ଚେ ମଧ୍ୟାନ୍ତର ହେଜି
ନଟ ଖୋଜେ ନିଜ ପରିଚୟ || -୨

ଅନ୍ତହୀନ ପଥ ଅନୁସରି
ଜୀବନାଟା ଯାଏ ହଜି ହଜି;
ପଥ କିନ୍ତୁ ସରେ ନାହିଁ ଜମା
ଦିଶା ପାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଖୋଜି ଖୋଜି ||-୩

ମାୟା ସବୁ ଛାୟା ସମ ଶେଷେ
ଆଖି ଆଗେ ଆସେ ଭାସି ଭାସି;
କିଏ ଭୟେ ଚକ୍ଷୁ ଦିଏ ମୁଦି,
କିଏ ଦେଖେ ନୟନ ଉନ୍ମେଷି ||-୪

ପଥ ପ୍ରାନ୍ତେ ଆତ୍ମୀୟ ସୋଦର-
ପ୍ରୀତି ପାନ୍ଥ ମନେ ଦମ୍ଭ ଭରେ;;
ଅନ୍ୟଥା ସେ ପଥିକ ଯାଆନ୍ତା
କେଉଁ ଦିନୁ ହଜି ଅନ୍ଧକାରେ || -୫

ଆନ ଏକ ରଙ୍ଗଭୂମି ତଳେ
          ଖୋଜି ନେଇ ନୂତନ ଭୂମିକା;
ନବ ହର୍ଷେ ନବ କଳେବରେ
          ଖୋଜନ୍ତା ସେ ନୂଆ ବନ୍ଧୁ, ସଖା ||- ୬-

କାଳେ କାଳେ ଯଉବନ, କେତେ ନେବ ନିଅ

ନୁହଁ -- ଏମିତି ସେମିତି ଜଣେ
ମୁଁ ତ -- ଗୋଟିକେ କାହାଣେ ପଣେ;
ତୁମ ପାଇଁ ଏଠି ଦୋକାନ ଖୋଲିଛି
ଯାହା ପାଇବାର ସବୁ ମୁଁ ରଖିଛି
ଆସ -- ନେବ ହେଲେ ଜଣେ ଜଣେ,
କାହିଁ -- ଯାଅ ନାହିଁ ଏଣେ ତେଣେ || ୧

ଯିଏ -- ସମ୍ଭାଳି ପାରିବ ଆସ
ପାଶେ -- ହାଲିଆ ମେଣ୍ଟେଇ ବସ;
ରୁଣ୍ଡେଇ ପୁଣ୍ଡେଇ ନେଇଯାଅ ଭାଇ,
ମୋ ସଉଦା ପାଇଁ ଧନ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ
ତାକୁ -- ନଗଦ ବାକିରେ କିଣ;
ଲୋଡ଼ା -- ମାତର ଗୋଟିଏ ମନ || ୨

ଭାଇ -- ଭାଉଜକୁ ଦେବ ନେଇ,
ନାନୀ -- ଭିଣେଇକୁ ଦେବ ପେଇ,
ବୋହୂ-ପୁଅ ନେବେ ଝିଅ ଜୋଇଁ ଥିବେ
କୁଣିଆଁ ପଡ଼ିଶା ସଭିଏଁ ଚାଖିବେ
ତୁମ -- କୋଥଳି ମେଲେଇ ଦିଅ,
କେତେ -- ମୁଣ୍ଡେଇ ପାରିବ ନିଅ ||୩

ଆଉ -- ଏମିତି ଦୋକାନ ନାହିଁ
ଡାକି -- ମାଗଣା ବିକିବ କେହି;
ମିଳିବ ଛାତିର ଗରମ ବତାସ
ଗଳାରେ ଲାଗିଲେ ଲାଗିବ ହୁତାସ
ଏଠି -- ଲୁହ ସାଙ୍ଗେ ମିଳେ କୋହ

ସହି -- ପାରିବ ତ ନେଇ ସହ ||୪

ଯେବେ -- ବସିଥିବ ଏକା ଏକା
ମନ -- ଲାଗୁଥିବ ଥକା ଥକା
ହାଲୁକା ଲାଗିବ ଫିଟେଇ ଦେଖିବ
ନିଶୂନ ଘରଟା ଭରି ପୂରି ଯିବ
ମଥା -- ଭାବନାରେ ଯିବ ଡୁବି
ଭୂଇଁ -- ପାଦ ତଳେ ଯିବ ଦବି ||୫

ଖାଇ -- ପିଠି ସାରା ଟାଣ ଖରା,
ଫେଇ -- ବସିଛି ତୁମ ପସରା;
ନିଅ, ଛୁଆଙ୍କଠୁ ଢାଙ୍କି ଚେକିବ
ବୁଢ଼ା-ବୁଢ଼ୀ ଥିଲେ ଲୁଚେଇ ରଖିବ,
ଆସ -- ସମ୍ଭାଳି ପାରିବ କେହି
ଅଣ୍ଟି -- ଗଣ୍ଠି ଦିଅ ଫିଟେଇ ||୬

ଇଏ -- ପୁରୁଣା ହୁଏନି କେବେ
କାଳେ -- କାଳେ ଥାଏ ନୂଆ ଭାବେ
ଛନକା କରେ ତା' ବାଙ୍କ ଚାହାଣୀ
ଫାଙ୍କା ମନରେ ଆଙ୍କେ ଉଜାଣି
ପୁଣି -- ଘଡ଼ିକେ ଘଡ଼ିକେ ଆନ,
ତାର -- କାଳେ କାଳେ ଯଉବନ ||୭

ଏବେ -- ବୁଝି ନ ପାରିଲେ ନାହିଁ
ତୁମ -- ପାଇଁ ମୋର ଭାଷା କାହିଁ,
ଦୋକାନ କେମିତି ବନ୍ଦ ରଖିବି,
ଏ ମିଠା ପସରା ଏକେଲା ଖାଇବି ?
ମୋର -- ଭାବିଲେ ସହୁନି ଦିହ,
ତୁମ -- ଭାଗଟା ଜଲଦି ନିଅ ||୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୫-୦୯-୨୦୧୬

<u>ପ୍ରଭୁ ଏ କବି ପଦ ଉଠେଇ ଦେଉନ ?</u>

ଶିଶୁ ପୁତ୍ର କହେ କି ଲାଗି ବାପା ହେ ସେ ଦିନୁ ଆସିନ ଥରେ ?
ମୋତେ ରାଗ କରି ମୋ ହୃଦ ବିଦାରି ଗଲ କି ଅଜଣା ପୁରେ ??

ଶିଶୁ ମନ କଥା ବୁଝିଲି ମୁଁ ଯଥା ଲେଖୁଛି କଲମ ଗାରେ;
କି ଲୋଡ଼ା ପ୍ରସଂଶା -- ଶିଶୁର ଏ ଭାଷା -- କି ଅଛି ମୋର ଏଥିରେ ?

ଜଗତର ପୀଡ଼ା କାବ୍ୟକାର-ଗଢ଼ା ସାହିତ୍ୟର ମୂଳ ନିଧି;
ପ୍ରଭୋ ! ହରି ନିଅ ଏ ପୀଡ଼ା ଦୁଃସହ, ନ ରହୁ କବି ଉପାଧି ||

କବିତା କେ କାହିଁ ଲେଖିବାର ପାଇଁ ରଖିଛ କି ଏ କଷଣ ?
ତୁମକୁ କି ମିଳେ କେ କେବେ ପାଇଲେ ପଦେ ଅଧେ ପ୍ରଶଂସନ ??

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍ [୨୦୧୭୦୩୩୦-୧୨୩୭]

<u>ପକ୍ଷୀର ବିମୋଚନ</u>

ପକ୍ଷୀ ! ଏବେ ଯାଅ ଏଠୁ ଉଡ଼ି,
ନିର୍ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନିଳେ ହେମ ବର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଝାଡ଼ି,
ବତାସେ ଆବାସ ତାର ଯାଆନ୍ତେ ଉଜୁଡ଼ି,
ସାଥୀ ତୁମ ଗଲାଣି ବାହୁଡ଼ି || -୧

ଗୀତ ତାର ଯାଇଅଛି ହଜି;
ବସନ୍ତର ଅନ୍ତେ ଯଥା ଅଦୃଶ୍ୟ ମଳୟ,
ଭୂଧରୁ କୂପାର ପାରେ ସମୀର ବିଲୟ;
କେ ପାରିବ ତା ସରଣୀ ଖୋଜି !! -୨

ଯାଅ ଏବେ ଉଡ଼ି ଯା ତୁ ପକ୍ଷୀ;
ପକ୍ଷ ତୋର ସୁରୁଚିର, ବିସ୍ଫାରିତ ଆକ୍ଷି;
ଅଚଳ-ଶଇଳ ସିନ୍ଧୁ-ଉର୍ମିମାଳ ଦେଖି;
ଆକାଶେ ମୋ ବ୍ୟଥା ଗାଥା ଲେଖି || -୩

କେ ଭାଳିବ କିମ୍ପାଁ କଥା ତାର?
ସେ କି ଦେଖେ ଫେରି ନିଜ ଉଚ୍ଛିତ ସ୍ୱସାରେ,
ଗାଏ ତା ମଧୁର ଗୀତ ସୁଲଳିତ ଗିରେ,

ପ୍ରିୟ ପୁଷ୍ପ ଆଲମ୍ବେ ତା ଶିର, -୪

କେ କହିବ ? ସେ ତ ଦୂରବାସେ;
ସଙ୍ଗୀତେ ନିରେଭ ସେ ତ, ଲାସ୍ୟେ ଅଲକ୍ଷିତ,
ଉତ୍ସବ-ଚାକ୍‌ଚକ୍ୟେ ହୃଷ୍ଟ ଚକ୍ଷୁ ଅପେକ୍ଷିତ;
ତେଜିଛି ତା’ ଆବାସ ବିବାସେ || -୫

ବିକାଳେ କୂଳିନୀ କୋଳ ନୀରେ
ସ୍ଫୁରିଲେ ଭାସ୍କର-କରେ କେସର ତରଙ୍ଗ;
ସଙ୍ଗୀତ ମୁଖର ହୁଅ ସହସ୍ର ବିହଙ୍ଗ:
କାହା ସ୍ୱନ କିଏ ବାରି ପାରେ ?? -୬

ସେହି ଭାବେ ତୁମର ସେ ପ୍ରିୟ --
ପ୍ରଦୀପର ଶିଖା ସାଜି ଆସେ ତାରା ମେଳେ,
ସମୀର ଲହରେ ତା'ର ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଖେଳେ;
ଚିହ୍ନିବାର ନ ଥାଏ ଉପାୟ || -୭

ଯାଅ ଉଡ଼ି, ଖୋଲିଛି ପଞ୍ଜର;
ସଜାଇବି ଦେଇ ତାକୁ ସୁପୁଷ୍ପ ସମ୍ଭାର,
ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ଯା' ଫୁଟେ ଦେଖି କିରଣ ପ୍ରଖର;
ନ ଢାଳିବି ନୟନରୁ ନୀର || -୮

ଶୀତ ଅନ୍ତେ ପର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପ ଧରି
ହସିବ ଈଷତ ହାସ୍ୟେ ଲଜ୍ଜିତା ଧରଣୀ,
ସତେ କି ସେ ପରିଣୀତା ନବିନା ରମଣୀ !
ସାଥୀ ତୁମ ନ ଆସିବ ଫେରି !! -୯

ମୂଳ ରଚନା: **The Bird's Release, Felicia Dorothea Hemans (25 September 1793 – 16 May 1835)**
ଅନୁବାଦ: ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୨୦୩-୦୯୨୨

ପ୍ରାର୍ଥନା

ଚିତ୍ତ ଯହିଁ ଶଙ୍କାହୀନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱସାନ ଶିର,

[ଉଚ୍ଚ]
ଅନୁପ୍ରମା ଗଙ୍ଗା ସମା ବିଶ୍ରମ୍ଭ ଝର୍ଝର,
[ଜ୍ଞାନ] [ନିଃଶଙ୍କ]

ଅଖଣ୍ଡ ସଂସାର ପାସ୍ତ୍ୟ ପ୍ରାକାର ବର୍ଜିତ,
[ଗାର୍ହ୍ୟ] [ପ୍ରାଚୀର]
ଅତଳ ସତ୍ୟ ଜଠରୁ ବ୍ୟାହାର ନିର୍ଗତ,
[ବାଣୀ]

ରତି ହୀନ ସଂସାଧନ ସଂସିଦ୍ଧି ରୋପିତ,
[ବିଶ୍ରାମ] [କ୍ରିୟା] [ପୂର୍ଣ୍ଣତା]
ଊହନ ସତତ ଯହିଁ ବ୍ୟସନ-ବିକ୍ଷିତ,
[ତର୍କ/ସମାଧାନ] [ପୂର୍ବାଭ୍ୟାସ]-[ବିମୁକ୍ତ]

କୃତି-ଧୀତି-ଗତି ପ୍ରଭୋ ତବ ପ୍ରସାଦିତ,
[ପ୍ରଜ୍ଞା] [ଆହ୍ଲାଦିତ]
ମୋ ନିର୍ଗ ସେ ସ୍ୱର୍ଗଧାମେ କର ଉତ୍ତୋଳିତ ||
[ଦେଶ]

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୨୨୫-୨୨୩୦

ନୂଆ ଆଉ ପୁରୁଣା ସମୟ

ସମୟ ସତତ ସ୍ରୋତ, ପୁରୁଣା କି ନୂଆ କିଛି ନାହିଁ;
ମନ ଖାଲି ନୂଆ ଖୋଜେ, ପୁରୁଣାକୁ କରେ ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ||-୧

ନୂଆ ଯେତେ ପାଏ ନର, ପାଇ କହେ ଇଏ କିଛି ନୁହେଁ;
ଘର ପରେ ଗ୍ରାମ, ଦେଶ, ପୃଥିବୀଟା ମୋର ହେଉ କହେ ||-୨

ପାରାବାରେ, ନଦୀନୀରେ ନୃତ୍ୟରତ ପରାର୍ଦ୍ଧ ତରଙ୍ଗ;
ନୂତନ ପ୍ରାକ୍ତନ ଭେଦ ନୟନର ଭୁଲାଣିଆ ରଙ୍ଗ ||-୩

ସମୟରେ ବିଲ ପରି ହିଡ଼ କିମ୍ବା ବାଡ଼ ବତା ନାହିଁ;

ବରଷଟେ ଚାଲି ଗଲା, ସବୁ କିଛି ସରି ଗଲା କାହିଁ ?-୪

ଅଧିକ ନିରେଖି ଦେଖ, ସମୟଟା ସଦା ଗତିହୀନ;
କାହିଁ ସେ ଆରମ୍ଭେ ଯାତ୍ରା, କେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କରେ ସେ ଗମନ ?-୫

ଗତି ନାହିଁ ସ୍ଥିତି ନାହିଁ କୃତି ନାହିଁ, ନାହିଁ ତା ଆକୃତି;
ଚାଲି ଗଲା କହି ମଥା କଚାଡ଼ିବା ମଣିଷ ପ୍ରକୃତି ||-୬

"ସମୟ ଆସିବ ନୂଆ, ସଂସାରରୁ ହଟିବ ଜଞ୍ଜାଳ;
ନ ରହିବେ କ୍ଷୁଧାହୀନ ତୃଷାହୀନ ନିର୍ଦ୍ଧନ କାଙ୍ଗାଳ !"

ଧନ ଧାନ୍ୟ ଜନ ମାନ ସବୁ ଥାଇ ଘଟୁଛି ଅନେକ:
ଆପଦ୍କାଳେ କେ ନ ମିଳେ, ରିକ୍ତ ଚଳେ ହତାଶ ପଥିକ ||-୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୨୦୨-୦୦୧୨

ନିତ୍ୟ ବାରମ୍ବାର

"ଅନିତ୍ୟ ସଂସାର ମଧ୍ୟେ ସକଳ ଅସାର |
ସାର ମାତ୍ର ସାଧିବାର ପର ଉପକାର" || -୧

ଯେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ତାହା ନ ପାରିବା କରି |
ଦେଇ ଯିବା ଆଶୀର୍ବାଦ ଭୀଷ୍ମଦେବ ପରି || -୨

ହେଉ ସେ ଶରର ଶଯ୍ୟା, ଫୁଲ କି କଣ୍ଟାର,
ତେଜି ତାକୁ, ଧରି ପୁଣି ନବ କଳେବର || -୩

ଫେରିବା ଏଇଠି ଘେନି ଶକ୍ତିର ସମ୍ଭାର --
ଲାଗି ରହୁ ଏ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିତ୍ୟ ବାରମ୍ବାର || -୪

ନିତ୍ୟ ବାରମ୍ବାର ବୋଲୁଥିବା ଦିବ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରମ୍ ___
ହରିଶରଣମ୍, ଶ୍ରୀହରି ! ଶ୍ରୀ-ହରି ଶରଣମ୍ || -୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୦୬ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୪

ଏଥିରେ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରଥମ ପଦଟି ବ୍ୟାସକବି ଫକୀର ମୋହନଙ୍କଠାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ | ଅତଃ ତାଙ୍କ ପୂଜ୍ୟପାଦର ଶ୍ରେୟାର୍ଥେ ଏହାକୁ ଉଦ୍ଧୃତି ଚିହ୍ନ ଭିତରେ ଲେଖିଅଛି ||

<u>ନିଦାଘରେ କାହିଁ ତାତି</u>

ନିଦାଘରେ କାହିଁ ତାତି,　　ପାରାବାରେ କି ବା ନୀର,
ଜର୍ଜର ଜଳିଲେ ଛାତି,　　ଝର୍ଝର ଝରିଲେ ଲୋତ୍ର ?-୧
କି ଉତ୍ତାଳ ନଭ ତଳ,　　ପାତାଳ କି ବା ଅତଳ,
ଉଛଳ ହେଲେ ଉଚ୍ଛଳ,　　ବ୍ୟାକୁଳ ଅନ୍ତରତଳ ?-୨

ଅଙ୍ଗାରେ କାଳିମା କି ବା,　　ଅମା ରାତି କି ଅନ୍ଧାର,
ଶ୍ରଦ୍ଧିତ ହେଲେ ଅରାତି,　　ଆପଣା ସାଜିଲେ ପର ?-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୫-୦୨-୨୦୧୫/୦୯:୧୪

<u>ନୃତ୍ୟରତ ଶିଶୁ ଦେଖି ପାରାବାର ତୀରେ</u>

-୧-

ଆହା ରେ ଶିଶୁ କରୁଛୁ କେତେ ନାଟ,
ପାରୁନୁ ଜାଣି ପବନ ଆସେ ଖରେ,
ଗରଜନଟେ ଶୁଭୁଛି ପାରାବାରେ,
ବିକଟାଳ ସେ, ନିର୍ଦ୍ଦୟ ବିକଟ |
ପବନର ବି ବିରତି ନାହିଁ ଲେଶ,
ଉଠୁଛି ଥରି ମଥାରେ ତୋର କେଶ |

ଅବୋଧ ଏବେ ପାରିନୁ କିଛି ଜାଣି;
ପୁଣ୍ୟ ପରେ ପାତକ ଯାଏ ଜିଣି;
ଯେତିକି ବେଗେ ମମତା ଯାଏ ଘଟି
ତାହାଠୁ ବେଗେ କେ ଦିଏ ତାକୁ ଲୁଣ୍ଠି |
ଅପର ଲାଗି ବୁହାଇ ଦେଇ ଝାଳ,
ଶ୍ରମିକ ଯାଏ ମଶାଣି ମାଟି ତଳ |
ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଫସଲ ଯେତେ ତାର,
କୁଆଡ଼େ ଯାଏ କ୍ଷେତରୁ ହଳଧର |

ଅବୋଧ ଯେଣୁ ମାଡୁନି ତୋତେ ଡର;
ଝଞ୍ଜା ଅବା ଉଗ୍ର ପାରାବାର ||

-୨-

କେହି କି କେବେ କହିନି ତୋତେ ପଦେ,
ସାବଧାନେ ତୁ ଚାଲିବୁ ପାଦେ ପାଦେ;
ବାରୁଦ୍ରେ ଥରେ କୋଟିର ଗଲେ ପଡ଼ି
କି ଭଳି ତାର ଦେହଟା ଯାଏ ପୋଡ଼ି;
କହିଲେ କିଏ ଜାଣିବୁ ସିନା ଧନ,
କହି ଦେବାକୁ ବଳୁନି ମୋର ମନ;
ତୁ ଏବେ ଶିଶୁ, ଅନେକ ତୋର ଆଶା,
ଏଣୁ କହୁଛି ଭିନ୍ନ ଏକ ଭାଷା ||

ଯେ ଯାହା ଦେଲେ ନେଇ ଯିବୁ ଆଦରି,
ସଭିଙ୍କୁ ତୋର ଆତ୍ମୀୟ ବିଚାରି;
ତୋ ମାଆ ପରି ଭୋଗିବୁ ଦିନେ ଜ୍ୱାଳା,
ପଡ଼ିବୁ ଭାଜି ଆସିଲେ ଶେଷ ବେଳା;
ଏବେ ତ ଶିଶୁ, ଅନେକ ତୋର ଆଶା;
କହିବି ତେଣୁ ଭିନ୍ନ ତୋତେ ଭାଷା ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୨୧୪-୨୦୫୬

<u>ନିୟତିର କବିତା</u> *ପ୍ରଥମ ଅଭିରୂପ*

ଶରତ ହେମନ୍ତ ଶୀତ ବସନ୍ତ ଉଷ୍ମନ
ବରଷା ସଂଗୀତ କରିଅଛି ବିରଚନ;
ଶିଳ୍ପୀ କଳାକାର ନାଟ୍ୟନାୟକର ଘର୍ମ
ଦେଖିଛି ମୁଁ ଲେଖିବାକୁ ଚାଳିଛି କଲମ ||-୧

ବଂଶ-କ୍ରୀଡ଼ାଚକ୍ର-ବାଳା ମୁକ୍ତ-ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ,
ଉଦ୍ରଥ-ପ୍ରାୟୁଧ, ହଟ୍ଟ–ଜନ ଦ୍ୟୂତ ଖେଳ,
ଦୁଷ୍ଣୀତ, କଳହରତ, ପ୍ରମତ୍ତ, ପାଗଳ
ଚକ୍ଷୁ ତଳେ ଛଳେ ଦେଖିଅଛି ନେତ୍ରଜଳ ||-୨

ଦେଖିଛି ଗୃହିଣୀ ଗୃହୀ, ସଧବା ବିଧବା,
କିଶୋର ବାଳକ ଶିଶୁ ପ୍ରୌଢ଼ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବା,
ପ୍ରେମାତୁରା, ବିରହିଣୀ, ଅନୂଢ଼ା, ଲଟଭା,
ନିଷ୍ଫଳା ଯୋଷିତା, ତ୍ୟକ୍ତା, ସନ୍ତାନସମ୍ଭବା,-୩

ଶ୍ରମିକ ସୈନିକ ବ୍ୟବସାୟୀ କର୍ମଚାରୀ,
ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ପ୍ରିୟ ପ୍ରିୟା ଉଚ୍ଛକ ପୂଜାରୀ,
କାମୁକ କାମିନୀ ସହଚର ସହଚରୀ,
ସକଳ ଇକ୍ଷଣେ ଦେଖିଅଛି ଅଶ୍ରୁବାରି ||-୪

ତହୁଁ ବିଶ୍ରମ୍ଭ କଳ୍ପନା କରି କିମ୍ପା ବୃଥା
ଜଳାଅ ବିନିଦ୍ର ରାତ୍ର-ପ୍ରଦୀପ ସଳିତା ?
ଦେଖିଛି ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନେ ଦିନେ ନିୟତି ସଂହିତା :--
ଜୀବନ ତା' ବ୍ୟଙ୍ଗଭରା ବିଦ୍ରୂପ କବିତା ||-୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୨୪-୦୦୨୦

<u>ନିୟତିର କବିତା:</u> *ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିରୂପ*

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବର୍ଷା ଶରତ ହେମନ୍ତ ଶୀତ ବସନ୍ତ ଦେଖି,
ବର୍ଷ ଯାକର ବେଦନାର ସ୍ୱର କବିତା ଦେଇଛି ଲେଖି;
କଳାକାର କବି ଶିଳ୍ପୀ ନଟକ ଚିତ୍ରକାରର ସ୍ୱେଦ,
ଦେଖିଛି ବୁଝିଛି ଲେଖିଛି କବିତା, ହେଉ ପଦେ ଦୁଇପଦ ||-୧
ବାଉଁଶରାଣୀର ବାଳା, ଜାଦୁଗରୀ ଐନ୍ଦ୍ରଜାଲିକ ଖେଳ,
କୁକୁଡ଼ା ଲଢ଼େଇ, ବାଜି ଖେଳ ଭିଡ଼, ହାଟ ବାଟ ଜୁଆ ମେଳ,
ମଦିରାମଧୁର ମତ୍ତ ବିଭୋର, ବାତୁଳ, କଳହରତ,
ସଭିଙ୍କ ନୟନେ ଗୋପନେ ଦେଖିଛି ତପ୍ତ-ଶୋଣିତ ସ୍ରୋତ ||-୨
ଗୃହସ୍ୱାମୀ କୁଳ- ରମଣୀ ଦେଖିଛି, ସଧବା ବିଧବା ନାରୀ,
କିଶୋର ବାଳକ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବକ ଅର୍ଭକ ସୁକୁମାରୀ,
ପ୍ରେମପାଗଳିନୀ ବିରହିଣୀ ପୁଣି ଅନୂଢ଼ା ଲାସ୍ୟା ବାଳା,
ତ୍ୟକ୍ତା ଯୋଷିତା ଗର୍ଭଧାରିଣୀ କୁଳବଧୂ ନିଷ୍ଫଳା; ||-୩
ଶ୍ରମିକ, ରାଷ୍ଟ୍ର- ରକ୍ଷକ, ପଦ- ଧାରୀ, ଆକ୍ରୟକାରୀ,
ଅଧେତା, ପାଠକି- ନୀ, ଅଭିମାନୀ, ଭକ୍ତ, ପୁଜକକାରୀ,
କାମାତୁର, କାମ- ବସନାନମସ୍କା, ସହଚର, ସହଚରୀ,

ସବୁରି ନେତ୍ରେ ଦେଖୁଛି ଉଛୁଳା ରୁଦ୍ଧ ଲୋତକ ବାରି ||-୪
ନିସ୍ତାର ଲାଗି ସାଧୁଅଛ କେତେ, ଗାଉଛ ଚାଟୁକ ଗାଥା,
ରାତ୍ରୀଦୀପରେ ଇନ୍ଧନ ଢାଳି ନିଦ୍ରା ହାରୁଛ ବୃଥା;
ଗୋପନେ ପଢ଼ିଛି ଭାଗ୍ୟଦେବୀର ଖାତାର ଲିଖନ ଖିଏ;
ଜୀବନ ସେଥିରେ ବିଦ୍ରୂପଭରା ବ୍ୟଙ୍ଗ କବିତାଟିଏ ||-୫

ସେହି ଏବେ ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି

ରଖିଥିଲି ଖାତା ମୋ ନିଜ କବିତା ନିଜେ ପଢ଼ି ଶୁଣିବାକୁ |
ଲେଖିପାରେ ବୋଲି ଦେଇ ତ ନ ଥିଲି କାହାରିକି ଜାଣିବାକୁ || -୧-

ପଢୁଥିଲି ବସି ଢାଳି ଅଶ୍ରୁରାଶି ନୀରବେ ମୁଁ ଏକାନ୍ତରେ |
କିଏ କାନେ କାନେ ଅମୀୟ ବଚନେ କହୁଥିଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ || -୨-

"ଲେଖିଥିଲୁ ବାବୁ ତୋ କବିତା ସବୁ ଜାଳିବାକୁ ତୋ ଚିତାରେ ?"
ସେ ଦିବ୍ୟ ବଚନ ହେଲା ଗୁଞ୍ଜରଣ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଥରେ ଥରେ || -୩-

କହିଲେ ଆହ୍ଲାଦେ, "ପୁଣି ତୁ ଲେଖି ଦେ, ବାଣ୍ଟି ଯା ବନ୍ଧୁ ଭିତରେ ||
ମୁଁ ଥିବି ତୋ ସାଥେ ତୋର କର୍ମ ପଥେ ଆଦ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଉପାନ୍ତରେ || -୪-

ବିଶାଳ ବର୍ତ୍ତୁଳ ଗୋଲକ ସମ୍ବଳ ମାଳ ମାଳ ସାଧୁଜନ |
ଜଣେ ତ କେ ଥିବ ଯା' ହୃଦ ଛୁଇଁବ ତୋର ହସ୍ତ ଆଲେଖନ || -୫-

ସେ ମଧ୍ୟ ମୋ ସୁତ କି ଅର୍ଥେ ବଞ୍ଚିତ ରହିବ ତୋ କବିତାରୁ
ପଥେ ପଥେ ତୃଣ ହେଉ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ, ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଅଛି ତରୁ ||" -୬-

ସମୀର କମ୍ପନେ ରହି ରହି କାନେ ବାଣୀ ପଶେ ଥରି ଥରି |
ହୃଦୟ ନିସ୍ପନ୍ଦ ସ୍ଥିର ମୁଁ ନିର୍ବେଦ ଶୁଣୁ ଥାଏ ଡରି ଡରି || -୭-

ସେ କୋମଳଗୀରା ଦେବୀ କି ଅପ୍ସରା କି କରିବି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା !
ଅଦୃଶ୍ୟ ଶରୀର, ବଚନ ମଧୁର; ଜାଣେ ନା ମୁଁ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା || -୮-

ପ୍ରକମ୍ପିତ କଣ୍ଠେ ଭକ୍ତି-ଭୀତେ-ତ୍ରସ୍ତେ ପଚାରିଲି ପରିଚୟ |
ଧରି ସେ ମୋ ହାତ କରି କୋଳାଗ୍ରତ ଅଭୂତ ଦେଲେ ଅଭୟ || -୯-

କହିଲେ, "ଜନିତ୍ରୀ ନୁହେଁ, ବାଣୀଭର୍ତ୍ତ୍ରୀ ତୋର ବୋଲି ମୋତେ ଜାଣ |
ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ପାଇଁ ତୋ କବିତା ପୁଣି ଲେଖିବୁ ତୋତେ ମୋ ରାଣ ||" -୧୦-

ଭାଜିଗଲା ତନ୍ଦ୍ରା ଦେଖିଲି ତନ୍ଦୁରା ଶୂନ୍ୟ, ଦେବୀ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ |
କିଏ ସେହି ଦେବୀ କେମିତି ଜାଣିବି ? ଥିଲା ଖାଲି ବାଦ୍ୟତାନ || -୧୧-

ହରେଇଲି ସ୍ମୃତି, ହେଲା ମୋ ପ୍ରତୀତି, ଦେଖା ହେଲେ ସରସ୍ଵତୀ |
ସତ୍ୟ, ମିଥ୍ୟା, ଭ୍ରାନ୍ତି, କି ବା ବୁଦ୍ଧିଚ୍ୟୁତି, ସେହି ହେଲା ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି || -୧୨-

ସେ ଦିବ୍ୟ ଝଙ୍କାର ନିରତ ସଞ୍ଚାର କାନେ କାନେ ଶୁଣି ଶୁଣି |
ବସି ନିଦ୍ରାତୁରେ କଲମର ଗାରେ ଲେଖିଲି କବିତା ପୁଣି || -୧୩-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୦୩ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୬

ପ୍ରେମର ପରିଭାଷା

ପ୍ରେମିକା ଗଳିରେ ବାଲିରେ ଧୂଳିରେ ଦି' ପାଦ-ତଳିରେ କଣ୍ଟା ଗଳିବା ବେଳେ |
ଶତଦଳ ଦଳ ମାଡ଼ିବାର ତୁଲ ଜାଣି ନ ପାରିଲ ଦିନେ ଥରେ କେବେ ହେଲେ,
ତେବେ -- ଅନ୍ଧାରେ ଘୋରତମ,
ଏବେ ବି ରହିଛ, କେମିତି ଜାଣିବ ତୁମେ କି ବୁଝିବ ପ୍ରେମ || -୧-||

ଆତତ ତିମିରେ ଇଷିକା ପତରେ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଶିଶିରେ ତନ୍ଦ୍ରା ଘାରିବା ବେଳେ |
ପୀରତି ପ୍ରତଳେ ତଳ୍ପ-ବିକଳେ ଉଷ୍ମତା ଛଳେ ନିଦ୍ରା ଯାଇନ ତଳେ |
ହେଲେ -- କେମିତି ବୁଝିବ କୁହ
ପ୍ରେମରେ କେମିତି ଝରୁ ଥାଏ ଲୁହ, କେମିତିକା ଉଠେ କୋହ || -୨-||

ବର୍ଷା ଲସତେ ସ୍ଫୁଟିତ ତଡ଼ିତେ ହୃଦୟ ଗର୍ତ୍ତେ ତୀବ୍ର ଶୋଣିତ ପାତେ |
ବଧିର କର୍ଣ୍ଣେ ସ୍ତବ୍ଧ ମଣ୍ଡନେ ଘୋର ନିର୍ଜନେ ବିଚ୍ଛେଦ ଉପଘାତେ |
ଯେବେ -- ରହି ନାହଁ ନିଶ୍ଚଳ,
କେମିତି ଜାଣିବ ପ୍ରେମ କି ବହଳ, ମିଠା ତା'ର ଆଖି-ଜଳ || -୩-||

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ରୌଦ୍ରେ ମସ୍ତକପରେ ଖର-ଉଦ୍‌ଗାରେ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା ଦେଖି |
ମର୍ମ କୁହରେ: ଦଗ୍ଧ-କାତରେ ନିଜ ଅନ୍ତରେ ଅଗ୍ନି ପିଣ୍ଡ ରଖି |
କହ -- ହସିଛ କି କେବେ ଥରେ ?

ତେବେ ନା ଜାଣିବ ପ୍ରେମ ହେଲେ ନିତି ଦିନ ରାତି ନର ଝୁରେ ? -୪-||

କିଏ ସେ କହିବ କି ଭାବେ ଜୁଟିବ କେଉଁ ଠାରେ ହେବ କା ସାଥେ କାହାର ପ୍ରେମ |
ମିଳେ ନା ମାଗିଲେ ଖୋଜିଲେ କାନ୍ଦିଲେ; ତାକୁ ଏକା ମିଳେ -- ଯିଏ ଅତି ଭାଗ୍ୟବାନ |
ତାକୁ – ପରିଭାଷା କର ନାହିଁ ;
(କଲେ)
ପାଠ ଘୋଷି ଘୋଷି ରହି ଥିବ ବସି ପ୍ରେ ମ ଖସି ଯିବ କାହିଁ || -୫-||
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୧- ମେଁ -୨୦୧୬